

C110 – FIN6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

27 februari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de voorwaarden voor verlaagde registratierechten in geval van blote-eigenaarschap van een ander onroerend goed	1
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de plannen van de federale regering om de vennootschapsbelasting op regionale premies en subsidies af te schaffen en de gevolgen hiervan voor de fiscaliteit van de deelstaten	6

Voorzitter: de heer Sven Gatz

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de voorwaarden voor verlaagde registratierechten in geval van blote-eigenaarschap van een ander onroerend goed

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, momenteel moet men aan een aantal voorwaarden voldoen om gebruik te kunnen maken van het verlaagd tarief van registratierechten voor bescheiden woningen. Het tarief is dan 5 procent in plaats van 10 procent. Zo mag het aangekochte goed slechts een beperkt KI hebben, afhankelijk van het aantal kinderen ten laste. Mijnheer de minister, u kent de voorwaarden beter dan ik. Ik zal ze dan ook niet herhalen.

Het totale KI van het verkregen goed en van de goederen die al in het bezit zijn van de koper mogen evenmin diezelfde – vrij restrictieve – grenzen overschrijden. Het probleem is dat daarbij geen rekening wordt gehouden met de onroerende goederen die zijn geërfd door ouders of grootouders – bloedverwanten in rechte lijn –, op voorwaarde dat het KI van deze goederen niet hoger is dan 25 procent van dezelfde maxima.

Dat betekent dat als het maximum niet-geïndexeerde KI zonder kinderen ten laste om te kunnen genieten van het klein beschrijf 745 euro bedraagt, het totale KI van het goed dat men wenst te kopen samen met dat waarvan men mede-eigenaar is, mag oplopen tot 931 euro. In geval van erving mag dus het KI van het aangekochte goed en het goed dat men geërfd heeft samen niet meer dan 125 procent van het maximum bedragen. Als er kinderen ten laste zijn, ligt dat natuurlijk hoger. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen blote-eigenaarschap en volle-eigenaarschap.

Deze regeling kan in concrete situaties tot een onrechtvaardigheid leiden. Ik ken bijvoorbeeld zelf zo een geval. Jonge mensen van wie een van de ouders overlijdt – meestal op jonge leeftijd – en dus ongewild blote eigenaar worden van een woning, en daarna zelf een woning willen kopen waarop het verlaagd tarief van toepassing is, worden geconfronteerd met de extra voorwaarde van 25 procent die rust op het KI van de woning waarvan zij enkel blote eigenaar zijn en niet het vruchtgebruik hebben.

Dat percentage is hier natuurlijk zeer laag. Ik ken bijvoorbeeld een koppel dat een woning wil kopen. De moeder

van het meisje is gestorven toen ze twintig jaar was. De woning komt in aanmerking voor een klein beschrijf. De vriend kan daar zonder probleem van genieten. Het meisje echter niet, niettegenstaande het feit dat ze uit een heel eenvoudig gezin komt. Ze is immers blote eigenaar van de woning waarin de vader woont. De vader voelde zich daar zo verveeld mee, dat hij het verschil dan maar zelf heeft opgehoest. In feite worden ze gestraft omwille van het verlies van een van de ouders.

Mensen met een bescheiden woning begrijpen het niet als ze geen beroep kunnen doen op het verlaagd tarief omdat ze ongewild ook blote eigenaar zijn van een ander, zelfs bescheiden, onroerend goed.

Bovendien geldt deze strenge voorwaarde niet in het geval van een abatement. Daar volstaat het om geen volle eigenaar te zijn van een onroerend goed. Een blote eigenaar kan wel van het abatement genieten. In dat geval is er wel voor de, volgens mij, meest billijke oplossing gekozen. De oude, federale regelgeving inzake verlaagd tarief komt dus niet overeen met de Vlaamse regeling inzake het abatement.

Mijnheer de minister, erkent u dat er een hoge drempel is om van het verlaagd tarief te genieten in geval van blote-eigenaarschap? Stelt u een wijziging van de regelgeving voor, bijvoorbeeld door het opheffen van de voorwaarde van 25 procent voor blote eigenaars? Ondertussen zijn we immers volledig bevoegd voor de vrijstelling.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, het abatement en het klein beschrijf vallen onder twee naast elkaar bestaande fiscale regimes. Vandaag kennen we voor de zogenaamd onroerende starters in het Vlaamse Gewest inderdaad twee naast elkaar bestaande gunstregimes die afwijken van het normale tarief van de registratierechten. Mijnheer Sannen, vooreerst kennen we het door u geciteerde en van oudsher bekende klein beschrijf. Daarnaast bestaat het door het Vlaamse Gewest in 2002 geïntroduceerde abatement. Beide regimes sluiten elkaar niet uit. Indien de koper aan de voorwaarden van elk van beide regimes voldoet, kunnen de beide voordelen gecumuleerd worden. Het is ook mogelijk dat, zoals in het geval dat u aanhaalt, de koper op een van beide gunstregimes aanspraak kan maken.

Ik wil me bij voorbaat verontschuldigen voor het hoge technische gehalte van de toelichting. Ik meen evenwel

dat de vraag aantoont dat enige verduidelijking op zijn plaats is. Overigens zal ik me hier beperken tot de krachtlijnen; er bestaat een zeer omvangrijke literatuur met casuïstiek over het klein beschrijf.

Beide regimes zijn fiscaal-technisch verschillend. Het klein beschrijf voorziet in de halvering van het normaal geldend tarief van 10 procent naar 5 procent. Het abatement daarentegen is een vermindering van de belastbare grondslag: sinds 1 januari 2007 bedraagt de vermindering 15.000 euro. Vroeger was dat bedrag 12.500 euro. Dat levert een effectief fiscaal voordeel op van 1.500 euro bij een aankoop tegen 10 procent en van 750 euro bij een aankoop tegen 5 procent.

Ook de voorwaarden verschillen. Beide regimes hebben zowel grondvoorwaarden of inhoudelijke voorwaarden als vormvoorwaarden. Die laatste zijn formele vereisten waaraan moet worden voldaan en die de administratie toelaten om na te gaan of alle grondvoorwaarden zijn gerespecteerd. Hier beperk ik me tot een bespreking van de grondvoorwaarden; de vormvoorwaarden zijn voor het antwoord op de vraag minder relevant.

Wat de voorwaarden betreffende het aangekochte goed betreft, ligt een eerste punt van verschil in de aard van het aangekochte goed. Voor het klein beschrijf moet het om de aankoop van een woning gaan. Het klein beschrijf kan niet worden toegepast voor de aankoop van bouwgrond, behalve als gaat om een teruggave. Die laatste gebeurt als achteraf blijkt dat de koper op de aangekochte grond een bescheiden woning bouwt. Het is een eerder theoretische mogelijkheid, want ik kan me niet voorstellen dat dit vandaag nog zou gebeuren. Voor het abatement komen zowel woningen als bouwgronden in aanmerking.

Een tweede punt van verschil: om van het klein beschrijf te kunnen genieten mag het kadastraal inkomen van de aangekochte woning – we noemen dit gemakshalve het objectief KI – een bij Koninklijk Besluit vastgelegd maximum niet te boven gaan. Dit maximum bedraagt in principe 745 euro. Het wordt opgetrokken tot 845 euro wanneer de koper drie of vier kinderen ten laste heeft, tot 945 euro wanneer de koper vijf of zes kinderen ten laste heeft, of tot 1.045 euro wanneer de koper zeven of meer kinderen ten laste heeft. Kinderen met een handicap worden daarbij voor twee geteld. Voor het abatement wordt een dergelijke vereiste niet opgelegd.

Naast de voorwaarden betreffende het aangekochte goed zijn er ook voorwaarden die het bezit van de koper betreffen. Bij het klein beschrijf moeten we goed de verschillende voorwaarden van elkaar onderscheiden. Een: de koper kan niet van het klein beschrijf genieten wanneer hij en/of zijn echtgenoot op het ogenblik van de aankoop reeds het geheel in volle of blote eigendom van een andere woning bezitten, tenzij deze woning uit de

nalatenschap van bloedverwanten in de opgaande lijn is verkregen. Twee: de koper kan evenmin van het klein beschrijf genieten wanneer hij of zijn echtgenoot de geheelheid of een gedeelte in volle of in blote eigendom bezit van een onroerend goed waarvan het KI samen met dit van het verkregen goed – we noemen deze som het subjectief KI – meer bedraagt dan de zonet vermelde maxima. Voor deze laatste berekening wordt geen rekening gehouden met datgene wat de verkrijger of zijn echtgenoot hebben verkregen uit een nalatenschap van bloedverwanten in de opgaande lijn, mits het desbetreffende KI 25 procent van het bedoelde maximum niet overschrijdt.

Als het aandeel van een meisje in het KI van de gezinswoning bijvoorbeeld een vierde bedraagt omdat die woning voor de helft eigendom is van de vader en voor de andere helft half om half recht geeft op vruchtgebruik, en het totale KI bijvoorbeeld 600 euro bedraagt, dan werken we met een bedrag van een vierde van 600 euro, of 150 euro. Dat bedrag is kleiner dan 25 procent van 745 euro. Het bedrag mag dus worden verwaarloosd. Dit KI mag dus worden verwaarloosd als het lager is dan 25 procent van respectievelijk 745 euro, 845 euro, 945 euro of 1.045 euro. Dat is de wil van de federale wetgever. Het zijn deze voorwaarden waarover de heer Sannen het heeft: ik kom er nog op terug.

Voor het abatement zijn de voorwaarden iets eenvoudiger. Wat we zelf doen, doen we in elk geval beter, want geen van de verkrijgers mag op datum van de koopovereenkomst voor de geheelheid volle eigenaar zijn van een ander onroerend goed dat geheel of gedeeltelijk voor bewoning is bestemd. Wanneer er meerdere verkrijgers zijn, mogen ze ook niet gezamenlijk voor de geheelheid volle eigenaar zijn van een dergelijk onroerend goed.

Anderzijds, mijnheer Sannen, heeft u in uw vraagstelling niet vermeld dat het klein beschrijf wel mogelijk is bij de aankoop van de naakte eigendom van een woning, terwijl het abatement enkel wordt toegestaan voor de aankoop van de volle eigendom van een woning. Het klein beschrijf is dus streng voor diegenen die al een woning of iets anders in blote eigendom bezitten, maar is mild voor kopers van een woning in blote eigendom. Bij het abatement is het omgekeerde het geval, wat niet zo onlogisch is. Dat alles vloeit voort uit de keuzes die de wetgever of decreetgever heeft gemaakt.

Het derde punt betreft de voorwaarden die na de aankoop moeten worden nageleefd. Het voordeel van het klein beschrijf blijft alleen dan behouden indien de verkrijger of de echtgenoot ingeschreven is in het bevolkings- of vreemdelingenregister op het adres van het verkregen goed en indien deze inschrijving is geschied binnen een termijn van drie jaar vanaf de datum

van de akte en bovendien drie jaar zonder onderbreking zo behouden blijft. Je moet dus met andere woorden ingeschreven zijn in het bevolkingsregister binnen een periode van drie jaar vanaf de datum van het verlijden van de akte, en de tweede voorwaarde is dat je er zonder onderbreking drie jaar moet blijven wonen. Zoals u weet, gebeuren daar de meeste accidenten: indien wanneer iemand verhuist, blijkt dat hij niet langer 5 maar 10 procent moet betalen.

Bij het abattement daarentegen volstaat het om de hoofdverblijfplaats te vestigen op de plaats van het aangekochte goed ofwel binnen een termijn van twee jaar na de aankoop wanneer het om een woning gaat – we hebben dat nog in het programmadecreet gewijzigd – ofwel binnen een termijn van vijf jaar na datum van aankoop wanneer het om een bouwgrond gaat.

Mijn excuses voor deze technische inleidende toelichting, maar dat is echt onontbeerlijk voor een goed inzicht in de problematiek.

We kunnen grosso modo zeggen dat de doelgroepen van beide regelingen elkaar grotendeels overlappen: het gaat in beide gevallen over de kopers van een eerste woning. Uit mijn inleiding blijkt echter dat de invalshoeken van de beide regelingen wel degelijk verschillen. Bij het klein beschrijf had de wetgever – en nu moeten we een poosje teruggaan in de tijd – in hoofdzaak de minvermogenden voor ogen: zij die zich slechts een kleine woning konden permitteren en nog geen andere onroerende bezittingen hadden. Of in de bewoordingen van destijds: “De begunstiging van bezitsvorming heeft normaal slechts zin ten aanzien van dezen die eerder schaars met aardse goederen zijn gezegend.” Deze gevleugelde woorden dateren, voor alle duidelijkheid, van voor de Eerste Wereldoorlog.

Bij wet van 11 oktober 1919 werd het klein beschrijf dan ook voorbehouden voor personen met een bepaald beroep, met name arbeiders en dienstdoden, of diegenen waarvan de inkomsten een vastgesteld maximum niet overtroffen. Bij de besluitwet van 31 maart 1936 werd de hoedanigheid van minvermogend persoon afgeleid uit de bescheiden aard van het voor eigen gebruik verkregen onroerend goed en uit het gering onroerend bezit van de verkrijger en zijn echtgenoot. In 1936 heeft men dus de switch gemaakt van het inkomen naar de bescheiden aard van de woning.

Dat er, zoals u terecht opmerkt, geen onderscheid wordt gemaakt tussen volle en blote eigendom, is, rekening houdend met de optiek van waaruit de regelgeving werd geconcipieerd, eigenlijk niet onlogisch. Het was een regeling voor minvermogenden, voor wie weinig bezat. Wie wel iets had, werd uitgesloten. Hebben is hebben, dat was toen de redenering, ongeacht of het nu om volle of om blote eigendom ging. Uiteindelijk is, zoals u weet,

blote eigendom slechts een tijdelijke toestand: men heeft het vooruitzicht volle eigenaar te worden na het overlijden van de vruchtgebruiker. Vanzelfsprekend kan daar veel tijd overheen gaan.

Ik voel me absoluut niet geroepen om deze regeling mordicus te verdedigen of goed te praten. Ik zeg alleen dat het, gezien vanuit de tijdgeest waarin ze werd gemaakt, om begrijpelijke voorwaarden gaat.

Het abattement dat we zelf hebben geconcipieerd, werd vanuit een compleet andere benadering ontworpen. De regeling van de meeneembaarheid van de registratierechten laat de eigenaars van een woning toe om gemakkelijker en sneller een andere woning te verwerven, een die beter aangepast is aan de persoonlijke en professionele behoeften. Het gaat dan bijvoorbeeld om dichter bij de arbeidsplaats gaan wonen, omvang van het gezin, enzovoort. Daar stonden wij indertijd allemaal achter. De fiscale drempel, in de vorm van hoge registratierechten, werd door de meeneembaarheid aanzienlijk verlaagd. Maar de meeneembaarheid bood vanzelfsprekend geen soelaas aan wie nog zijn eerste woning moest verwerven. Ook aan die mensen hebben we destijds heel bewust een fiscale ondersteuning willen bieden. De eerste zorg daarbij was een vergemakkelijking van de eigendomsverwerving, een stimulans om te opteren voor de aankoop van een eigen woning. Daarbij moet het abattement worden gezien als een opstap naar het systeem van de meeneembaarheid.

De regeling van het abattement heeft ondertussen zijn verdiensten bewezen. We stellen vast dat steeds meer mensen een eigen woning kopen en vooral dat steeds jongere mensen overgaan tot eigendomsverwerving. Bij de uitwerking van de regeling van het abattement lag de klemtoon dan ook veel minder op de vereiste van ‘minvermogend’ te zijn dan wel op de verwerving van de eerste eigendom. De regeling ondersteunde met andere woorden de onroerend-goedstarters.

Wat nu uw vragen betreft, meen ik te begrijpen dat u stelt dat het onrechtvaardig is dat de blote eigendom van een onroerend goed – zelfs gedeeltelijk – kan leiden tot de uitsluiting uit het regime van het klein beschrijf. Uit mijn inleiding blijkt dat de federale wetgever dit bewust zo heeft geconcipieerd. Ik wil gerust overleggen hoe we daarmee in de toekomst zullen omspringen, maar ik denk dat uit het overzicht van de verschillende grondvoorwaarden waaraan een koper moet voldoen om van het klein beschrijf te kunnen genieten, blijkt dat je heel goed moet weten wat je nu precies wilt veranderen.

Misschien hebt u een probleem met het verbod op de blote eigendom van een andere woning of met het feit dat de blote eigendom van reeds bezeten goederen kan worden meegerekend voor de bepaling van het subjec-

tieve KI. Of is het de grens van 25 percent van het maximum KI, die geldt voor goederen verkregen uit de nalatenschap van bloedverwanten in opgaande lijn of het feit dat het KI als indicator wordt gehanteerd? Ik heb de indruk dat u met elk van deze vier criteria een probleem hebt. Het gaat hierbij wel om de uitgangspunten die vervat zitten in de federale wetgeving.

Mijnheer Sannen, in uw vraag spreekt u van de grens van 25 percent die rust op het KI van de woning waarvan de kandidaat-verkrijgers blote eigenaar zijn. Dat is niet correct. Artikel 54, tweede lid, spreekt over 25 percent van het maximum KI. Dat is dus toch wel iets anders. Het gaat om 25 percent van hetzij 745, 845, 945 of 1.045 euro, en niet om 25 percent van het KI van de woning die de verkrijger en/of zijn echtgenoot heeft bekomen uit de nalatenschap van een ascendent.

Mijnheer Sannen, u moet nu eens zeer precies zeggen wat u eigenlijk aanklaagt of wat u zou willen veranderen, zodat we weten wat we eventueel moeten veranderen. U stelt voor de voorwaarde van 25 percent voor blote eigenaars op te heffen. Het is me echter niet duidelijk waar u dan precies naartoe wil. Wenst u die grens van 25 percent op te trekken? Bedoelt u dat goederen verkregen uit de nalatenschap van ascendenten helemaal niet meer moeten meegeteld worden bij de bepaling van het subjectief KI? Bedoelt u het optrekken van de maximumgrens voor het objectief KI en/of het subjectief KI? Of wilt u de woorden 'bloot' en 'naakt' uit het wetboek schrappen?

Ik heb ook nog een persoonlijke bedenking. Ik heb op dit moment geen idee hoeveel kandidaat-kopers van het voordeel van het klein beschrijf worden uitgesloten omwille van die blote eigendom. Maar indien het inderdaad juist is dat de Vlaming op steeds jongere leeftijd een woning koopt, en indien de verwachte levensduur van de Vlaming inderdaad toeneemt, dan zal het aantal gevallen dat u aanhaalt, verminderen.

We hebben het hier natuurlijk altijd over de uitzonderingen, waarbij al of niet sprake kan zijn van een onrechtvaardige behandeling van iemand die een onroerend goed wenst te verwerven en daarvoor gebruik wenst te maken van het klein beschrijf.

We zouden natuurlijk aan een of meerdere van de wettelijke of decretale voorwaarden een punctuele oplossing kunnen geven, bijvoorbeeld door het percentage van 25 percent op te trekken. Belangrijk daarbij is natuurlijk hoeveel kinderen er ten laste zijn. We zouden ook het maximum toegelaten KI kunnen verhogen. Of we zouden systematisch de woorden 'bloot' en 'naakt' uit het wetboek kunnen schrappen.

De voorzitter van deze commissie, de heer Gatz, heeft me hierover al eens ondervraagd. Deze oplossingen

woulden mijns inziens slechts pijnstillers zijn. We zouden beter streven naar een echte remedie. Volgens mij bestaat die erin het klein beschrijf te integreren in het abattement. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft dat trouwens gerealiseerd, zij het op een andere manier. De idee is wel dezelfde.

Ik heb in deze commissie al een aantal keren aangegeven dat mijn voorkeur uitgaat naar deze oplossing. In antwoord op een vraag om uitleg van de heer Callens van 19 oktober 2004 heb ik gezegd: "Het klein beschrijf als veeleer oude vorm van fiscaliteit kan op termijn worden opgevangen door de versterking en uitbreiding van regelingen als het abattement." (Hand. *VI. Parl.* 2004-05, nr. C-19, p.7).

Ik verwijs ook naar de vraag om uitleg van de heer Gatz van 28 juni 2005 (Hand. *VI. Parl.* 2004-05, nr. C-264, p.5). Ik heb toen gezegd: "Aangezien de spelregels verschillend zijn, wil ik beide systemen nader onderzoeken om na te gaan op welke wijze we ze eventueel kunnen stroomlijnen en zo efficiënt mogelijk voor de beoogde doelgroep kunnen aanwenden."

De huidige fiscale regelgeving is zeer complex. Er zijn heel wat uitzonderingen op het klein beschrijf. Daarover bestaat trouwens heel wat rechtspraak. Het zou dan ook van gezond verstand getuigen als we zouden streven naar een vereenvoudiging van de regelgeving. In plaats van een oplossing te bieden voor een paar basisvoorwaarden, zou het misschien beter zijn om de zaken te integreren.

Ondertussen werd het Steunpunt Financiën en Begroting opgericht. Ik heb het de opdracht gegeven om daarover dit jaar onderzoek te verrichten om na te gaan of we moeten overgaan tot een integratie van de systemen of tot een betere afstemming van de gunstregimes. We moeten daarbij wel rekening houden dat zowel de cumulatie van beide regimes als het gebruik maken van een van beide op dit moment mogelijk is.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, ik dank u voor de uitgebreide, technische toelichting, waarbij u de twee mechanismen naast elkaar hebt geplaatst. U hebt ook aangegeven wat de verschillende doelstellingen waren. Een dergelijke uiteenzetting blijft verhelderend voor ons.

Mijn vraag gaat niet over het abattement. Dat is een goede regeling. Ik had het over het klein beschrijf. Waarschijnlijk gaat het om een kleine groep mensen die met dit probleem te maken heeft. De oorspronkelijke doelstelling was om de economisch zwaksten de kans te geven een eigendom te verwerven. Nu loopt die groep echter het risico geen gebruik te kunnen maken

van het klein beschrijf. Dat staat los van het feit dat een cumulatie mogelijk is.

Mijnheer de minister, ik zal een concreet voorbeeld geven. De vader van een dertigjarig meisje sterft en de moeder krijgt een weduwepensioen. Ze leven zeker niet in een financieel rijke omgeving. De vriend heeft het in zijn leven wat beter getroffen. Samen kopen ze een woning. De vriend kan gebruik maken van het klein beschrijf. Het meisje, dat haar vader al heeft verloren en in een financieel zwakkere situatie is opgegroeid, kan dat niet omdat de moeder het vruchtgebruik heeft van een woning. De vriend, die uit een financieel veel sterkere omgeving komt, krijgt het voordeel. Het meisje, dat al in een moeilijker situatie is opgegroeid, ondervindt een bijkomend nadeel.

De idee degene te helpen die uit een sociaaleconomisch zwakker milieu komt, werkt hier contraproductief. Het is dat wat ik heb willen aangeven. Ik heb u zonet een concrete situatie gegeven. De ene kan wel rekenen op het abatement en het klein beschrijf, en de andere niet. Ik blijf het daar moeilijk mee hebben, ongeacht het feit of het nu om veel jonge mensen gaat of niet.

Ik ben het met u eens dat we in de toekomst beter het abatement en het klein beschrijf zouden integreren. In afwachting daarvan kan er echter al een en ander worden gestroomlijnd. Misschien was de vraag niet duidelijk geformuleerd. *(Opmerkingen van minister Dirk Van Mechelen)*

Het komt op hetzelfde neer.

Minister Dirk Van Mechelen: Er is een fundamenteel onderscheid. Als het aandeel in het KI van de gezinswoning 600 euro is, en men voor een vierde blote eigenaar is, dan bedraagt het aandeel in het KI 150 euro. Dat bedrag is kleiner dan 25 percent van 745 euro. Die 150 euro wordt dan niet meegeteld. Als iemand een woning koopt met een KI van 745 euro, dan heeft hij recht op het klein beschrijf.

De heer Ludo Sannen: Dat heb ik ook willen zeggen. Mijn berekening is anders, maar ik bekom hetzelfde resultaat.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is niet waar.

De heer Ludo Sannen: Dat is wel waar.

Minister Dirk Van Mechelen: Neen, dat is niet waar.

De heer Ludo Sannen: Het komt op hetzelfde neer. Ik wil het enkel hebben over de grenswaarde.

Minister Dirk Van Mechelen: Daar zit juist de fout. Dat is ook de reden waarom ik heel die uitleg heb gegeven.

De heer Ludo Sannen: Dat weet ik.

Ik koop een woning met een KI van 745 euro. Het KI van de woning waarvan ik voor een deel de blote eigendom heb, bedraagt 190 euro. In dat geval kom ik niet in aanmerking voor het klein beschrijf. De grens van 25 percent werd immers overschreden. Dat is toch dezelfde redenering.

Minister Dirk Van Mechelen: U bent verkeerd. We kunnen daar nog lang over discussiëren. De federale wetgever heeft in 1919 en 1936 geoordeeld dat, als de waarde van een blote eigendom te hoog is, de koper geen recht heeft op het klein beschrijf. Dat was een bewuste keuze.

Als u zegt dat u nu, 70 jaar nadat de wet werd goedgekeurd, een andere mening bent toegedaan, dan stel ik voor dat we daar een discussie over houden. Ik wil dan wel weten wat u nu juist wilt.

De heer Ludo Sannen: Dat zal ik u dadelijk zeggen. Ik wil dat die regel van 25 percent niet geldt voor de blote eigendom. Op die manier wordt de regeling gestroomlijnd met die voor het abatement.

Minister Dirk Van Mechelen: Het gaat wel om twee totaal verschillende mechanismen en regimes.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, de ene kan de regelingen cumuleren en de andere heeft enkel recht op het abatement, omdat daarvoor de blote eigendom niet in rekening wordt gebracht. Op het klein beschrijf kan hij echter geen aanspraak maken omdat hij blote eigenaar is van een woning. Ik vraag u eenzelfde regeling als voor het abatement. Daardoor wordt het onderscheid tussen de twee weggewerkt.

Minister Dirk Van Mechelen: Dan moeten we nog minstens vijf andere zaken wegwerken.

De heer Ludo Sannen: Dat is niet waar.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik heb ze u stuk voor stuk opgenoemd.

De heer Ludo Sannen: Voorlopig hoeft u die zaken niet te veranderen. Ik ben het er wel mee eens dat er op termijn een betere integratie moet komen. Dat is een andere zaak.

Toen de regeling werd uitgewerkt, was de regeling voor het vruchtgebruik voor de langstlevende echtgenoot helemaal anders. De toestand verschilt van die in 1919.

Minister Dirk Van Mechelen: Gelukkig is dat zo.

De heer Ludo Sannen: Inderdaad. Ik pleit ervoor om met een klein amendement het programmadecreet aan te passen, zodat we bij de berekening alleen nog reke-

ning houden met de volle eigendom. De regeling van het abatement is iets anders.

Minister Dirk Van Mechelen: Het gaat om twee totaal verschillende fiscale regimes.

De heer Ludo Sannen: Ik ben het daarmee eens.

Minister Dirk Van Mechelen: Als u een symmetrie tussen die regimes wilt bewerkstelligen...

De heer Ludo Sannen: Ik wil dat niet. De enige symmetrie die ik wil realiseren, is in de toekomst alleen nog spreken over de volle eigendom.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat zal leiden tot een totaal verschillend debat over inkomensgrenzen en dergelijke.

De heer Ludo Sannen: Dat is niet juist. In elk geval kan men de onrechtvaardigheid die vandaag bestaat, niet rechtvaardigen. Men kan die alleen maar wegwerken door in de berekening de blote eigendom niet te laten meetellen.

De voorzitter: Dit is een complexe materie. Het staat elke volksvertegenwoordiger vrij om een minister te ondervragen of en hoe de aanpak van een bepaald probleem past in het gehele regeringsbeleid. Veder spreekt het voor zich dat ieder van ons het recht heeft om ter zake decretale initiatieven te nemen. Dit wordt dus vervolgd.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de plannen van de federale regering om de vennootschapsbelasting op regionale premies en subsidies af te schaffen en de gevolgen hiervan voor de fiscaliteit van de deelstaten

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn aandacht werd getrokken door een artikel in De Tijd: "Paars drijft regio's tot lagere belastingen." Premier Verhofstadt probeert mechanismen te ontwikkelen die de regio's aanzetten om lagere belastingen te heffen. CD&V en N-VA vinden dat natuurlijk een interessant idee, en ik wil u daarover dan ook enkele vragen stellen.

Op 9 februari deelde de woordvoerder van de premier, de heer Didier Seeuws, mee dat de federale regering

heeft beslist om een plan te ontwikkelen waardoor de vennootschapsbelasting op regionale premies en subsidies wordt afgeschaft. In ruil zouden de deelstaten evenwel bereid moeten zijn om hun belastingen te verlagen. Er wordt dan onder meer gedacht aan een verlaagde belasting op de inverkeerstelling en de onroerende voorheffing. Volgens de premier mag de afschaffing van de vennootschapsbelasting op regionale premies en subsidies niet leiden tot een stabilisatie of zelfs verhoging van de regionale belastingdruk.

Voor regio's die hun belastingen niet verlagen of zelfs verhogen, zou slechts een beperkte aftrekbaarheid van de vennootschapsbelasting op premies en subsidies worden toegestaan. Op 14 februari heeft de heer Carl Devlies, Kamerlid en toekomstig lijsttrekker voor CD&V in Leuven, minister Reynders over deze zaak geïnterpelleerd. De minister antwoordde hem dat zo'n maatregel inderdaad wordt overwogen, maar ook dat er ter zake nog geen enkele beslissing is genomen. Op 23 december 2005 is bepaald dat kapitaal- en interestsubsidies die de gewesten in het kader van de expansiewetgeving aan de vennootschappen hebben toegekend, al zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. Wat O&O betreft, wordt het dossier op dit ogenblik in de commissie voor Financiën en Begroting van het federaal parlement besproken. Er bestaan nog een aantal niet-vrijgestelde gewestelijke subsidies en toelagen, onder meer in verband met de landbouw, zo stelde minister Reynders nog. Een aantal werkgroepen buigt zich over die dossiers.

De minister repte in zijn antwoord echter met geen woord over het compensatiemechanisme waar de premier het over had. De heer Verhofstadt wil de vennootschapsbelasting verlagen – een maatregel die de bedrijven 72,2 miljoen euro zou kunnen opbrengen –, maar enkel als dat niet tot belastingverhogingen elders leidt. De heer Verhofstadt zegt dat zijn "mechanisme de garantie inhoudt dat de belastingen overal zullen dalen". Hij gaf een voorbeeld. Een bedrijf dat vandaag onroerende voorheffing op een gebouw betaalt, moet daarbovenop nog eens gemeentelijke opcentiemen betalen. Op een belastbare winst van 1.000 euro betaalt dat bedrijf 125 euro belastingen, bij een heffing van 12,5 procent. Dat bedrag is volledig aftrekbaar. Volgens het nieuwe mechanisme zou de aftrek worden beperkt, tenzij de heffing zou worden verlaagd naar bijvoorbeeld 10 procent.

Is hierover overlegd? Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering over deze voorstellen van de federale regering? Is het compensatiemechanisme inzake fiscale aftrekbaarheid haalbaar? Minister Reynders heeft het over een plan; de premier over een beslissing. Is die regeling al toepasbaar voor de aanslagjaren 2007 en 2008? Over welke regionale subsidies gaat het? Dat zijn belangrijke vragen voor de deelstaten. Over deze

problematiek heeft de heer Van den Heuvel vroeger al vragen gesteld. Vandaag is er verwarring ontstaan over hoe de vork aan de steel zit.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit debat is vorig jaar opgestart. Toen viel de term 'onzinbelastingen': federale belastingen op subsidies van de gemeenschappen en de gewesten. Via een amendement op het Generatiepact is een deel van de Vlaamse steun aan bedrijven vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Als ik me niet vergis, ging het over de expansiesteun en de ecologiepremie. We vroegen toen zowel minister Moerman als minister-president Leterme hoe het verder zou gaan. In het overlegcomité heeft de federale regering zich ertoe verbonden om het probleem op te lossen. Dat blijkt echter minder gemakkelijk te zijn dan aanvankelijk gedacht.

Als ik me niet vergis, zijn eind vorig jaar ook de subsidies voor O&O vrijgesteld. Ik hoop dat de minister dat kan bevestigen. Vlaanderen blijft evenwel vragende partij om de subsidies die aan bedrijven zijn toegekend op basis van het bedrijfseconomische advies, de landbouwexportsubsidies en wellicht ook nog andere steunmaatregelen – samen goed voor tientallen miljoenen euro – niet langer te onderwerpen aan de vennootschapsbelasting. Ik sluit me dus aan bij de bekommernissen van de heer Van Rompuy. Enkele weken geleden heb ik daarover minister Moerman ondervraagd. Ze heeft toen voor een stand van zaken van de onderhandelingen uitdrukkelijk naar u verwezen. Is het een beslissing of een te bespreken voorstel? En wat denkt u als minister ten gronde?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben een beetje verrast dat deze vraag aan mij wordt gesteld. Zoals steeds zal ik evenwel proberen om te antwoorden. Het geachte lid vraagt mij uitleg over een beslissing die de federale ministerraad op 9 februari 2007 heeft genomen. De heer Devlies heeft daarover in het federale parlement een aantal vragen gesteld. Het lijkt me aangewezen dat de vragen worden gesteld aan de regering die de beslissing neemt. Vanzelfsprekend steun ik de heer Van Rompuy als hij zegt dat de federale regering de regio's of lokale besturen moet contacteren en informeren over beslissingen die gevolgen hebben voor de regio's of de lokale overheden, of als het gaat over maatregelen waarover medewerking van die andere overheden wordt gevraagd. Ik neem aan dat dit via het overlegcomité of een interministeriële conferentie zal gebeuren.

Eens de Vlaamse Regering kennis heeft genomen van de beslissing, zal ze die bestuderen en vervolgens een

standpunt innemen. U vraagt mij nu al welk standpunt de Vlaamse Regering inneemt. Ik kan u dus tot mijn spijt hierover nog geen toelichting geven. Ik voel mij ook niet geroepen om te anticiperen op ons standpunt, want ik respecteer de inbreng die elke regeringspartner ter zake zal doen.

Ik kan wel een stand van zaken schetsen. Een en ander wordt duidelijk als men de beslissing van 9 februari leest: ik kom daar nog op terug. Zoals de heer Van den Heuvel terecht stelde, zijn ingevolge de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact vanaf het belastbaar tijdperk 2006 de volgende steunmaatregelen van de vennootschapsbelasting vrijgesteld: de gewestelijke tewerkstellingspremies, de beroepsoverstappremies en de kapitaal- en intrestsubsidies in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend aan vennootschappen. Concreet betekent dit dat voor de Vlaamse kmo's de groeipremie en voor de grote ondernemingen de expansiesteun zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Hetzelfde geldt voor de ecologiepremie. De federale regering heeft zo een belangrijke inspanning geleverd om deze instrumenten aantrekkelijker te maken. Dat gebeurde overigens op uitdrukkelijk verzoek van het Vlaamse Gewest.

Tevens heeft de federale regering op 21 december beslist om ook de gewestelijke premies en subsidies die onderzoek en ontwikkeling bevorderen van de vennootschapsbelasting vrij te stellen. Deze vrijstelling zal worden opgenomen in de wet houdende diverse bepalingen die in het federale Parlement is ingediend en er in bespreking is. De vrijstelling zal dus normaal gesproken nog voor het einde van de federale legislatuur een feit zijn. Een werkgroep onderzoekt nog welke gewestelijke subsidies en premies nog niet van de vennootschapsbelasting zijn vrijgesteld, en wat de gevolgen zouden zijn van eventuele bijkomende vrijstellingen. Op het overlegcomité zal men verslag uitbrengen over de resultaten van de werkzaamheden van die werkgroep.

U zegt dat in ruil voor deze belastingvrijstelling aan de gewesten een vermindering van de BIV en de onroerende voorheffing zou worden gevraagd. Ik ben daar helemaal niet van op de hoogte. Wat ik wel heb begrepen uit de visie van de federale regering is dat er, inzake de financiële lasten die op de ondernemingen worden gelegd, wordt gestreefd naar gemeenschappelijke strategische doelstellingen voor de verschillende overheden in dit land. Daar zijn wij samen vragende partij.

Het lijkt mij bijzonder zinvol om te trachten een mechanisme uit te werken dat moet voorkomen dat een beleid van lastenverlagingen, gevoerd op het ene bestuursniveau, ongedaan gemaakt wordt of tegengewerkt wordt door maatregelen van een ander beleidsniveau. Dat is nefast voor het ondernemingsklimaat in ons land. Daar-

om voorziet het Vlaamse regeerakkoord dat met de lokale overheden zal worden gesproken over een fiscaal pact, dat vanaf 2008 in werking zal kunnen treden.

Indien ook de federale regering een fiscaal pact met de regionale en lokale overheden beoogt, vind ik dit een positief en constructief signaal. Het kan de draagwijdte, de efficiëntie en de inhoud van het fiscaal pact alleszins ten goede komen.

Mijnheer Van Rompuy, toen ik naar aanleiding van uw vraag de precieze beslissing van de federale regering ben gaan opzoeken, vond ik in de notificatie wat de procedure betreft in punt 2.1 het volgende: “Voortzetting van de werkzaamheden van de interministeriële conferentie. De werkgroep wordt ermee belast een lijst op te stellen van de gewestelijke premies en subsidies die worden toegekend aan bedrijven die nog niet zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting.” In die werkgroep is, voor alle duidelijkheid, het Vlaamse Gewest vertegenwoordigd door de kabinetten van de minister-president en van de viceminister-president, de minister van Economie. “De werkgroep zal pistes nagaan en voorstellen om de budgettaire gevolgen te compenseren van de vrijstelling die zal worden voorzien in de programmawet tot uitvoering van de begrotingscontrole. Er zal verslag worden uitgebracht op het volgende overlegcomité.”

Navraag op het kabinet van mijn collega's heeft mij geleerd dat op donderdag 1 maart hierover een eerste overleg zal plaatsvinden op het kabinet van minister Reynders. Daarbij zullen vertegenwoordigers van minister-president Letermé en van minister Moerman aanwezig zijn.

Wat is nu, ten tweede, dat mechanisme? Dat is het interessantste. Punt 2.2 van de procedure stelt: “Vraag van de Hoge Raad voor Financiën, afdeling Fiscaliteit en Parafiscaliteit. De federale regering vraagt aan de Afdeling Fiscaliteit en Parafiscaliteit van de Hoge Raad voor Financiën om een nieuw mechanisme inzake aftrekbaarheid uit te werken, met het oog op het aanzetten van de gewesten tot het lanceren van lastenvermindering ten voordele van bedrijven. Meer algemeen nodigt de federale regering de afdeling Fiscaliteit en Parafiscaliteit uit om na te denken over de manier waarop een gemeenschappelijke strategische doelstelling kan worden gerealiseerd voor wat betreft de fiscaliteit die weegt op het creëren van toegevoegde waarde, en dit in het licht van de fiscale autonomie van de gewesten, de provincies en de gemeenten. Hiermee wordt onder meer bedoeld het vermijden van een contraproductief beleid dat een bepaald bestuursniveau zou toelaten om een fiscaal voordeel toe te kennen, daar waar de impact van een maatregel grotendeels zou worden beperkt ingevolge de fiscale behandeling op een ander bestuursniveau. In dit kader lijkt het gepast om de drie verenigingen van steden en gemeenten bij dit overleg te betrekken.

Ten derde: het resultaat zal worden voorgelegd aan het bureau van de Hoge Raad voor Financiën opdat de overeenstemming met de door de afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid uitgewerkte budgettaire pistes zou kunnen worden onderzocht.

Dit debat heeft onvermijdelijk een invloed op de financiering van de federale staat. Het zal bij voorkeur worden geïntegreerd in het kader van de volgende regeringsonderhandelingen. Dit verhindert in geen geval dat bepaalde maatregelen, zoals de vrijstelling van vennootschapsbelasting van gewestpremies, niet op voorhand kunnen worden beslist. Dit is trouwens het geval met O&O en met andere premies waarvoor het wetgevende werk voor het einde van deze federale legislatuur zal worden afgerond. Bepaalde gewesten gaan trouwens al op eigen initiatief over tot het afschaffen en compenseren van lokale belastingen.

Andere aspecten vragen dan weer een ernstig voorafgaand onderzoek en een diepgaand overleg. Aangezien het ogenblik, met de nakende verkiezingen voor een nieuw federaal parlement, opportuun lijkt, verkiezen we de werkzaamheden zodanig te organiseren dat ze maximaal ten goede komen aan de regeringsonderhandelaars. Bijgevolg moet het verslag klaar zijn in de loop van de maand juni, zodat het kan dienen voor de informateur, de formateur en de onderhandelaars van de toekomstige regering.

Dixit de beslissing van de federale regering. Om u te dienen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Dank u voor uw antwoord. Het zal dus iets zijn voor de volgende regering?

Minister Dirk Van Mechelen: Neen, ik denk het niet. Het is heel belangrijk dat men zegt dat men het belastingen van subsidies die worden gegeven door het Vlaamse Gewest, verder wil terugdringen. Men is nu in de finale fase voor de O&O-premies. En het is ook belangrijk dat men af wil van dat contraproductieve systeem waarbij de ene het voordeel van de andere wegbelast.

De heer Eric Van Rompuy: Komt er dan op korte termijn een pact?

Minister Dirk Van Mechelen: Het pact zal, denk ik, tot stand komen in het kader van de regeringsonderhandelingen omdat het een impact heeft op de financiering van de respectieve niveaus.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

